

Utvärderingsunderlag

Information till dig som lärare

Följande rubriker är exempel på moment och yrkesbeskrivningar som ska uppmärksammas och tas upp med handledaren före och under APL-perioden. Handledaren kan även använda underlaget när han eller hon gör sin veckoutvärdering av eleven.

Användning av påbyggnation

- beroende på byggnation och inriktning kunna utnyttja fordonets hjälpmedel
- känna till gällande bestämmelser för användning av t.ex. fordonsmonterad kran

Bakgavellyft

- tänka på hur mycket bakgavellyften kan lasta, vad godset väger och var godset kan placeras
- se till att barn eller andra inte är i vägen när bakgavellyften fälls
- försäkra sig om att bakgavellyften är uppfälld före färd

Ergonomi/personlig säkerhet

- använda bilbälte
- vara noga med personliga inställningar (stol, ratt, speglar m.m.)
- tänka på att inte hoppa från hytt, flak eller bakgavellyft, utnyttja stege eller andra hjälpmedel
- använda personlig skyddsutrustning (skyddsskor, handskar och hjälm vid behov)
- använda lyfthjälpmedel

Kommunikationsutrustning

- kunna använda dator och annan teknisk utrustning för körorder, transportkommunikation m.m.
- kunna använda streckodsläsare
- kunna använda karta och/eller GPS-navigation
- kunna använda utrustning för positionsbestämning vid stöldbegärligt gods

Kundkontakter

- tänka på att föraren representerar såväl transportören som avsändaren
- kunna kommunicera med människor på ett positivt sätt
- vara flexibel och kunna lösa problem
- ha ett trevligt sätt och vara "hel och ren"
- arbeta för att kunden alltid ska vara nöjd

Kör- och vilotider

- kunna fylla i färdskrivarkort korrekt
- kunna hantera digital färdskrivare
- vara noga med att utnyttja och registrera lagstadgade vilotider korrekt, och vid avvikelser anteckna orsak
- utnyttja vilotider till att vila

Manövrering och trafiksäkerhet – bil

- ha ett mjukt körsätt
- anpassa hastigheten efter väglaget
- hålla avstånd till medtrafikanter
- vara noga med att lära känna bilens bredd, längd, höjd, vikt, överhäng m.m. för att undvika skador på både fordon och vägar
- använda backspeglar och vid behov gå ur hytten för att bedöma framkomlighet
- se till att inte barn eller andra är i vägen vid backning till lastplats
- kunna manövrera i trånga utrymmen genom att använda fordonets tekniska hjälpmedel

Manövrering och trafiksäkerhet – släp

- kontrollera att släpvagnskopplingen är låst
- vara medveten om att ett tungt släp påverkar köregenskaperna
- tänka på viktfordelningen mellan bil och släp så att inte släpet skjuter på i halt väglag
- tänka på vad som händer 25 meter bakom hytten och hålla uppmärksamhet i båda backspeglarna
- hålla ut i svängar, tänka på att släpet skär kurvor
- göra ruttplanering så att man kommer fram med tungt släp
- vid fränkoppling, parkeringsbromsa släpet på rätt sätt samt alltid klossa

forts. Utvärderingsunderlag

Information till dig som lärare

Sparsam körning/eDriving

- ha ett mjukt körsätt
- välja så höga växlar som möjligt
- köra med god framförhållning för att minimera onödiga stopp och starter
- hålla hastighetsgränser
- sträva efter att utnyttja den levande kraften
- undvika onödig tomgångskörning

Trafikledning och administration

- få insikt i det administrativa arbetet i fråga om ansvarsbestämmelser, anpassade till hantering av varor och gods i samband med transport
- ha förståelse för processer i samband med orderhantering
- ha förståelse för principer och regler för vikt- och volymeräkning av gods. Högsta vikt på kollin och förpackningar samt begränsningar för stapling och övrig hantering.
- få insikt i fraktberäkningsregler utifrån olika typer av gods och transportslag. Definitioner och begrepp, till exempel pallplatser, flakmeter, kubikmeter, vikt och enhetslast.
- ha förståelse för hantering och upprättande av transportdokument utifrån vikt- och volymeräkning av gods samt eventuella hanteringsinstruktioner
- få insikt i kostnadseffektiv transportplanering och samlastning med syfte att genomföra miljöriktiga transporter
- ha förståelse för kundens önskemål i samband med transport.

Truck

- köra med tanke på egen och andras säkerhet
- vara uppmärksam på klämrisker
- ha en lugn körstil
- vara rädd om godset

Pallgaffel

- veta hur en pallgaffel används
- göra okulär besiktning av pallgaffeln för att upptäcka eventuella skador
- vara uppmärksam på pallgaffelns belastningsgränser

Kran

Kontroll/säkerhetsanordningar

- göra daglig säkerhetskontroll
- kontrollera vid start att inga bromsar fastnat och att de tar ordentligt
- känna till och kunna använda brandsläckare, förbandslåda m.m.
- göra täta okulärbesiktningar av sprickor och läckage i hydraulsystemet samt skador på krok alternativt rotator
- hålla ordning på lyftredskapen och vara uppmärksam på när de behöver kasseras eller lagas
- vara uppmärksam på eventuella skador på lyfttillbehör

Lastning och lossning med kran

- vara nog vid val av uppställningsplats för fordonet
- alltid använda stödben
- vara noga med att välja rätt lyftredskap och koppla rätt
- vara uppmärksam på var tyngdpunkten i en last finns
- göra avspärningar vid behov
- vara uppmärksam på risker med personer i eller i närheten av arbetsområdet
- vara noga med att inte skada gods eller omgivning

Uppställning av stödben

- vara uppmärksam på olika markförhållanden vid uppställning
- använda stödbensplattor vid osäkerhet om underlagets bärlighet
- vara medveten om vem som bestämmer hur ett fordon ska ställas upp

Lastning med hjullastare (i förekommande fall)

- se TYA-foldern "Inför din utbildning till maskin- eller kranförare" och läromedlet "Hjullastare - Godshantering"